

Landskabsidentitet i sommerhusområderne

Silva Danica, Jørgen Stoltz 27. maj 2023

Naturværdierne er forskellige fra sted til sted i sommerhusområderne

Landskabet ved Rørvig for kun 100 år siden

Elementer af dette naturindhold findes stadig og
kan plejes og udvikles

N.P. Mols. "Rørvig Kirke med lyng i forgrunden". 1912. 31x47. (Privateje).

Pleje af landskabsidentiteten

Engen som kom tilbage

Geologisk naturgrundlag

Geologisk set rummer Odsherred et rigt og varieret naturgrundlag

- Hævet havbund og flyvesand
- Klitter og strandvolde
- Morænebakker
- Gl. kystskrænter
- Indvundet land

SEJERØ BUGT

SJÆLLANDS ODDE

NYKOBING B.

NYKOBING S.

ISEFJORD

NEKSELØ BUGT

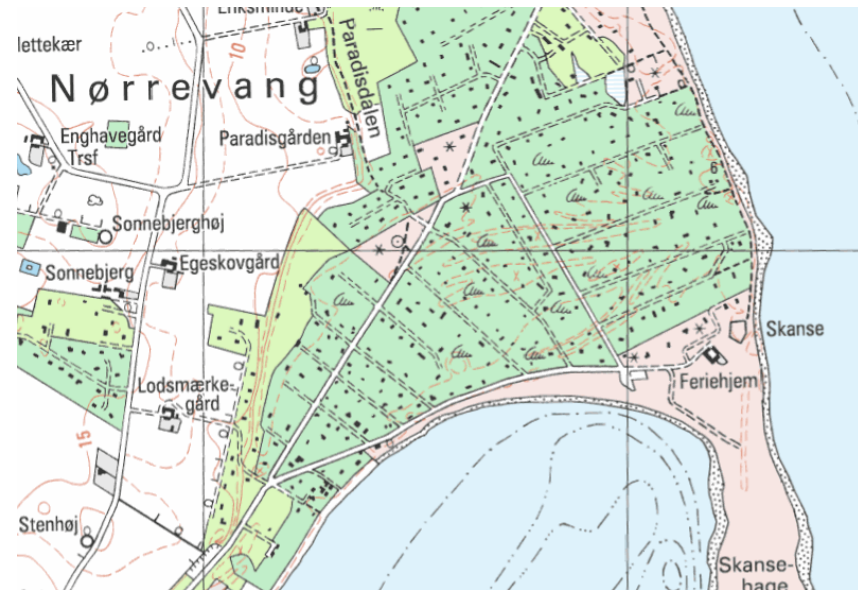
LAMMEFJORD

SALTRÆK VIG

HOLBÆK

INDEBREDNING

Historisk naturgrundlag Danmark før og nu

Odsherreds 26.000 sommerhuse ligger på de jorder der har størst naturpotentiale. Derfor er de vigtige brikker for en artsrig natur

Landskabet ved Rørvig for kun 100 år siden

Elementer af dette naturindhold findes stadig og
kan plejes og udvikles

N.P. Mols. "Rørvig Kirke med lyng i forgrunden". 1912. 31x47. (Privateje).

Balancen mellem indsigt og udsyn
og balancen mellem natur og kultur

Balancen mellem indsigt og udsyn
og balancen mellem natur og kultur

Her er landskab og natur bevaret

Her er landskab og natur
fortrængt

Naturgrund

- Størst arbejdsindsats i vinterhalvåret
- Kulturareal fliser og slået græs er lille
- Stor andel af naturlige vild plantevækst
- Træer og buske er hovedsagelig naturlige hjemmehørende og selvgroede

Sommerhushave

- Størst arbejdsindsats i sommerhalvåret
- Kulturareal m. fliser og slået græs er stort
- Lille eller ingen andel af naturlig plantevækst
- Træer og buske er hovedsagelig plantede kulturplanter

Grundens oprindelige naturindhold eller dens potentiale i dag

- Hedens plante- og dyreliv ?
- Overdrevets plante- og dyreliv ?
- Engens plante- og dyreliv ?
- Mosens plante- og dyreliv ?
- Skovens plante- og dyreliv ?
- Strandmarkens plante- og dyreliv ?

Planterne giver dig svaret

Hede / lynggrund

Hede / lynggrund på fugtig bund

Klokkelyng, mosebølle, krybende pil. m.m

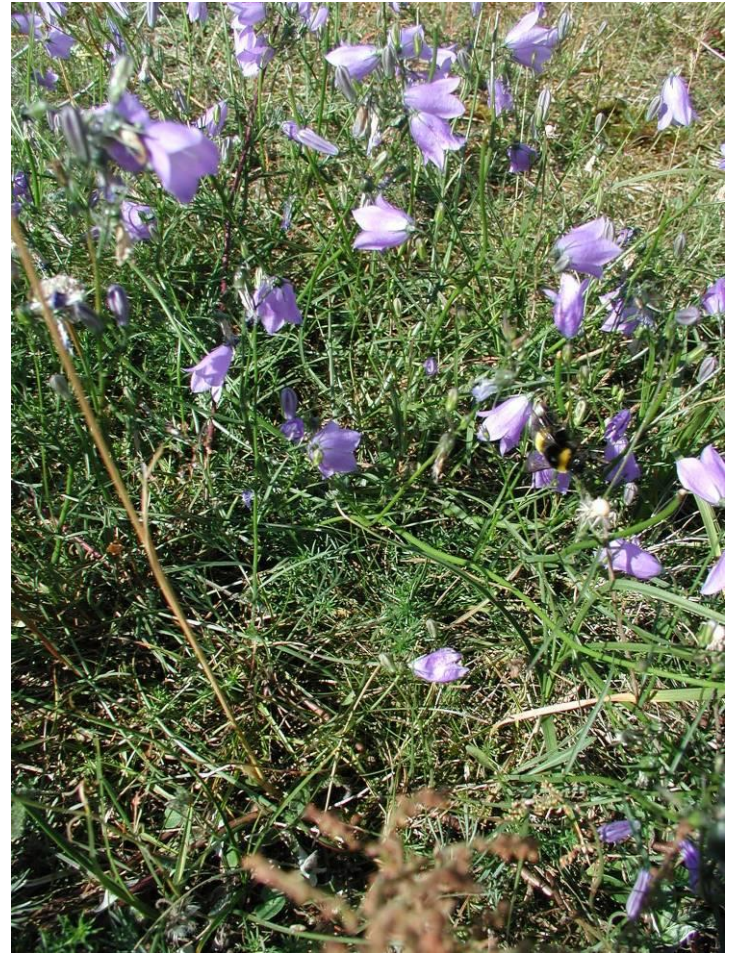
Muldafrømning og slåning af lyng

Overdrev

Du er på rette vej

Mose / kær som kan blive til eng

Eng

Eng

Strandmark / Strandoverdrev

A photograph of a lush green meadow. In the foreground, there are several tall purple flowers, likely orchids, interspersed among the green grass. A thin wire fence runs across the middle ground. In the background, there is a dense line of trees and bushes under a bright sky. The text is overlaid on the image in a large, black, sans-serif font.

Det vilde krat af pil og rynket rose er tæmmet
og igen blevet til en eng med orkideer

Gør det tamme vildt og det vilde tamt!

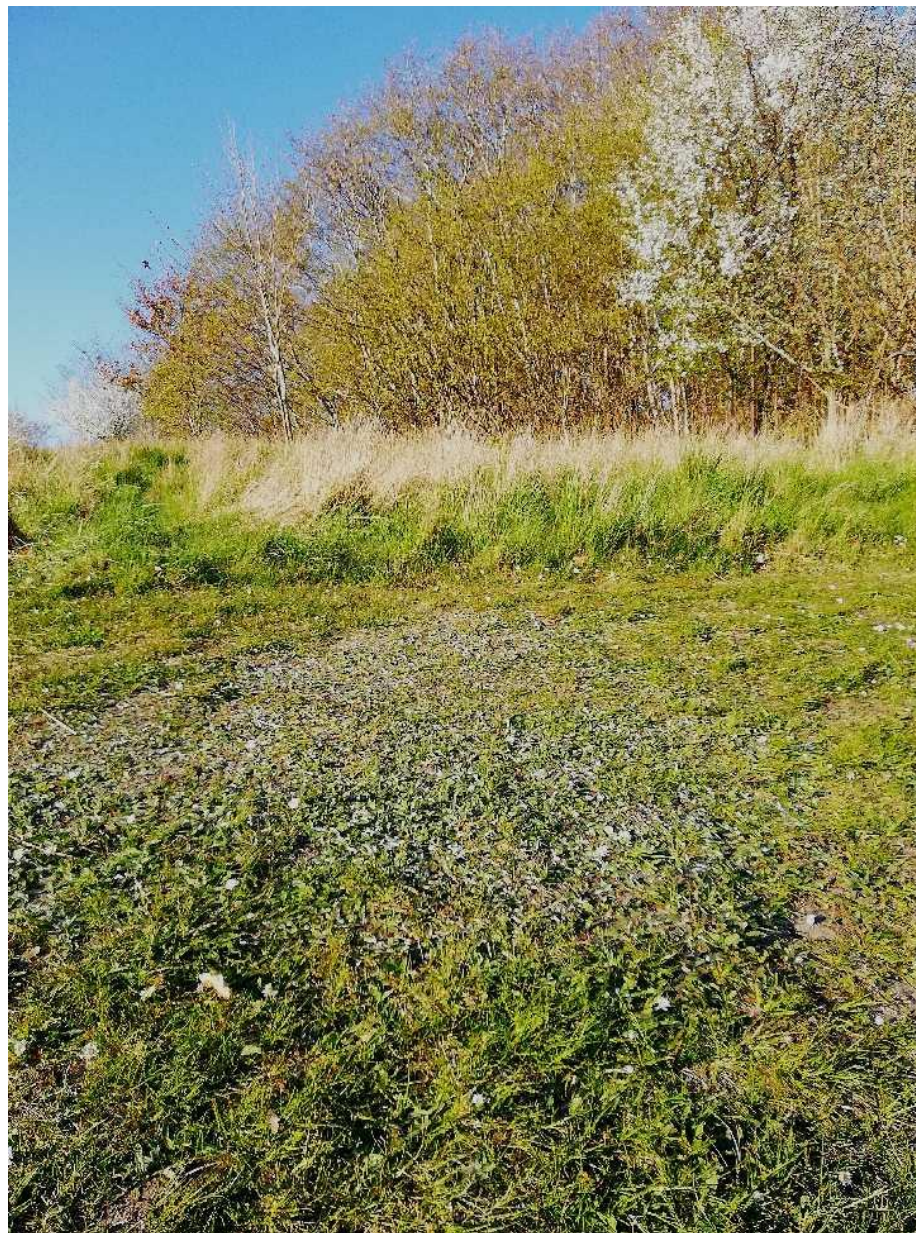
Et friareal midt i Nykøbing

Her bliver der slået græs som plæne med mulighed for vild blomstergræs.

På bakken har græsset ikke været slået i over 30 år – her gemmer sig frø af vilde blomster som venter på at få lys hvis det bliver slået og revet sammen og derefter plejet som "overdrev"

Der kan slås stier i det blomstergræsset så folk kan gå og nyde det uden at få våde fødder og uden at træde blomsterne ned.

I skoven bag ved kan der tyndes så der sikres en større mangfoldighed og nogle stammer kan blive liggende til naturlige insekthoteller

Landliggere og fastboende lærer at slå med le i Trundholm Mose

Ingen slåning uden sammenrivning

Slået og uslået

Naturskovens flora

Naturskovens flora

Skovgrunde kan gøres lyse

Brug lysttræerne birk, eg røn skovfyr hvorunder der kan gro urter, skyggetræer og -buske

Skovgrund med lundepræg

Naturen i sommerhusområderne i Odsherred – Status 2022

- Kommunen er opmærksom på problemstillingen
- Mange aktive grundejerforeninger
- Mange spredte naturgrunde
- Mange naturområder i forandring
- Mange ”villagrunde”
- Mange nye store huse på for små grunde
- Mange helårsbeboelser = villaer
- Manglende ydmyghed

Interne ekskursioner om områdets natur, landskab og kultur skærper interessen og forståelsen

Grundejerforeningen Jyderup Lyng

- Hjertegræs

- Sumphullæbe

Soløje – Vig Strandkoloni

Huse i et fælles landskab

Pleje af et fælles område

”Topperne”

De gamle stenlejer på Gniben

Plejes af tre grundejerforeninger og Odsherred Kommune

Grf. Klint Bakker - udsigtsfredning

Skal vi lave noget fælles natur?

Den aktive grundejerforening

- Foredrag om områdets naturværdier
- Foredrag om landskabelige og historiske forhold
- Naturvandring i eget område om naturpleje
- Naturvandring om fugle, svampe, planter m.m.
- Årlige naturplejedage
- Lave sine egne foldere til nye medlemmer
- Lave en bog om lokaliteten
- Lave en bevarende lokalplan

Landskabsukrudt et paradoks for mange. De er jo så flotte !

Rynket rose og kæmpepileurt

Glansbladet hæg kæmpebjørneklo

